

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌ها

www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صنعت»

مدیر مسئول: ناصر بزرگمهر

سر دبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره: ۸۸۷۱۳۲۲۰ - پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۲-۸۸۷۲۲۲۲ - شماره آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱ - شماره: ۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶

امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۲۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۲۲۵

تهران، خیابان قائم مقام‌فرهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱

روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir

امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir

چاپخانه: هنر سوزمین سبز

info@smtnews.ir

www.smtnews.ir

instagram.com/smtnewspaper

telegram.me/smtnews

tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه‌ها: ۶۳ امتیاز ر تبه ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی

در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱

عضو انجمن مدیران رسانه

عضو تعاونی مطبوعات

در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

فاجعه‌ای به‌پهناى ایران

حبیب رمضانخانی - کارشناس محیط‌زیست: علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو گفت: در خشکسالی بسیار سختی به‌سر می‌بریم که در ۵۲ سال گذشته بی‌سابقه بوده است.

شرکت آب و فاضلاب تهران اعلام می‌کند: تهران با کمبود ۱۰۰ روز آب مصرفی مواجه و ورودی آب سدهای تهران ۴۰ درصد نسبت به میانگین بلندمدت کاهش داشته است.

شهرهای زیادی از جمله در مازندران و خوزستان که منابع آبی در خور توجهی دارند، دچار تنش آبی بالایی هستند.

در جانب دیگر فرونشست زمین که به‌دلیل برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی ایجاد شده و از آن به‌عنوان «زلزله خاموش» یاد می‌شود، این بار با ایجاد شکاف‌های عظیم در اصفهان خیرساز شده است. بمب ساعتی که در خود تهران سالانه رقم وحشتناک ۳۶ سانتی‌متر را ثبت کرده که وقتی با رقم ۴ میلی‌متر متوسط جهانی مقایسه می‌کنیم، خود گویای فاجعه عظیمی است که در حال رخ دادن است؛ فاجعه‌ای که فقط در یک فقره با ایجاد خسارت در تاسیسات مترو تهران تصور کنید چه مشکلاتی را رقم خواهد زد! یا به‌دلیل سستی خاک، با زلزله ۵ ریشتری، خسارت را در حد ۷ ریشتر بیشتر خواهد کرد!

سال‌هاست با مدیریت منابع آب، بهینه کردن مصرف و استفاده از فناوری‌های برتر و عملیاتی کردن شیوه‌های علمی، به‌ویژه در بخش صنعت و کشاورزی، کشورها به‌صورت عملی به مقابله با این معضل بزرگ پرداخته‌اند. امروزه در کشوری چون هلند که در ابعاد، به اندازه دو استان شمالی ایران است، سالانه ۹۰ میلیارد دلار صادرات محصولات کشاورزی انجام می‌شود، در حالی که این رقم در ایران ۶ میلیارد دلار است. متوسط برداشت محصولات کشاورزی در آنجا ۲ تا ۴ و محصولات دامی ۹ تا ۲۲ برابر ایران بوده و قابل‌تامل‌تر اینکه مصرف آب گاهی تا چند برابر کمتر از ما است. (منبع: روزنامه فرهیختگان) در مقابل در ایران باوجود اینکه ۹۳ درصد آب در بخش کشاورزی هدر می‌رود، یکی از عقب‌مانده‌ترین و کم‌بازده‌ترین بخش‌ها، بخش کشاورزی است که به جرات می‌توان گفت در برخی نقاط، عملیات کشت و آبیاری تفاوت آنچنانی با سیستم آبیاری دوران باستان ندارد!

این تنها گوشه‌ای از فاجعه بوده که اگر بحران بیابان‌زایی، نابودی مراتع و جنگل‌ها، خیزش گردوخاک، خشک شدن تالاب‌ها و دریاچه‌ها، نابودی حیات جانوری و... را به آن بیفزاییم، رسماً نمی‌توان آینده‌ای برای این کشور متصور بود. قابل‌تامل‌تر اینکه باوجود این خطر بزرگ، رئیس سازمان محیط‌زیست به‌عنوان آخرین گزینه انتخابی دولت معرفی می‌شود که خود گویای درجه اعتبار و اهمیت این نهاد برای دولت‌مردان ماست. در نهایت تاسف‌بارتر اینکه باوجود این همه تحصیلکرده در زمینه آب و خاک، دست آخر مسئولان به‌جای ارائه راهکار، با حواله کردن موضوع به اقلیم و خشکسالی از خود سلب مسئولیت می‌کنند.

مسئولان باید بدانند که مردم امروز فراتر از مدیران منتقد، از آنها راهکار و چاره می‌طلبند. امروز کشور نیازمند قانون‌گذاری، نظارت و برخورد در این حوزه است. در زمینه مصرف بهینه آب شرب باید ضمن فرهنگ‌سازی از طریق آموزش و پرورش، صداوسیما و... دست از نصیحت برداشت و با افراد پرمصرف برخورد قاطعی داشت. باید کشاورزان را سازماندهی و ضمن پیاده کردن شیوه‌های علمی و بهره‌گیری از فناوری و ماشین‌آلات مدرن در این بخش، کشت متناسب با نیاز و اقلیم هر منطقه را ساماندهی و استفاده بیش از اندازه از منابع آب زیرزمینی را متوقف کرد.

در نهایت آقایان باید به فاجعه پیش آمده ورود کنند و آگاه باشند از عوامل اصلی عقب‌ماندگی بخش کشاورزی که منجر به فاجعه فوق شده، تحریم‌های کمرشکن و عدم ورود فناوری و شیوه‌های علمی کشت است. عاملی که با توجه به عواقب تحریم غذایی، بحث خودکفایی در محصولات کشاورزی را به‌دنبال داشته که باعث شده این بر ما رود!

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

قاعده ۹۹

پادشاه از وزیرش می‌پرسد: چرا همیشه خدمتکارم از من خوشحال‌تر است، در حالی که او هیچ چیزی ندارد و من پادشاه که همه چیز دارم، حال و روز خوبی ندارم؟ وزیر گفت: سرورم شما باید قاعده ۹۹ را امتحان کنید.

پادشاه گفت: قاعده ۹۹ چیست؟ وزیر گفت: ۹۹ سکه طلا در کیسه‌های بگذار و شب آن را پشت درب اتاق خدمتکار بگذار و بنویس این ۱۰۰ دینار هدیه‌ای است برای تو و سپس در را ببند و نگاه کن چه اتفاقی رخ می‌دهد.

پادشاه نقشه را آن‌طور که وزیر به او گفته بود، انجام داد... خدمتکار پادشاه آن کیسه را برداشت و موقعی که به خانه رسید سکه‌ها را شمرد و متوجه شد یک کم دارد. پیش خود فکر کرد که آن را در مسیر گم کرده است. همراه با خانواده‌اش کل شب را دنبال آن یک سکه طلا گشتند، اما هیچ سکه‌ای پیدا نکردند. خدمتکار از اینکه یک سکه را گم کرده، ناراحت شد. پریشانی به سراغش آمد با آنکه آن همه سکه دیگر را در اختیار داشت.

روز دوم خدمتکار پریشان حال بود چرا؟ چون شب نخوابیده بود. وقتی نزد پادشاه رسید چهره‌ای درهم و ناراحت داشت و مثل روزهای قبل شاد و خوشحال نبود. پادشاه آن موقع فهمید که معنی قاعده ۹۹ چیست. آری، قاعده ۹۹ آن است که همه ما ۹۹ نعمت در اختیار داریم که خداوند به ما هدیه داده و تنها دنبال یک نعمت هستیم که به نظر خودمان مفقود است. و در تمام ادوار زندگی‌مان دنبال آن یک نعمت گمشده می‌گردیم و خودمان را به خاطر آن ناراحت می‌کنیم و فراموش کرده‌ایم که چه نعمت‌های دیگری در اختیار داریم.

از فضای مجازی

از تجربه ژاپن بیاموزیم

از ژاپن بیاموزیم که یکی از موفق‌ترین قدرت‌های اقتصادی جهان در نیم‌قرن اخیر است. پس از شکست در جنگ جهانی دوم، راهبران این کشور بنیان ژاپن نوین، سومین اقتصاد جهان و سومین صنعت صلح‌آمیز هسته‌ای جهان را بر خرابه‌های حملات اتمی امریکا، بنا نهادند. مواضع نظامی‌گرا و راهبردهای نظامی خشن این کشور بعد از شکست در جنگ جهانی دوم به انتها رسید و راهبرد نوینی برای کسب مجدّد قدرت اقتصادی، هسته‌ای و نظامی، بدون تهدید و تظاهر نظامی‌گری و با اعتمادسازی دیپلماتیک، این کشور را دوباره به قدرتی بزرگ بدل کرد. امروز ژاپن با راهبرد تنش‌زدایی و اعتمادسازی مداوم با جامعه جهانی، به یکی از پیشرفته‌ترین کشورهای هسته‌ای جهان بدل شده و در صنایع هسته‌ای صلح‌آمیز، حتی بالاتر از دارندگان سلاح هسته‌ای، روسیه، بریتانیا و چین ایستاده است.

تجربه ژاپن نشان می‌دهد رفع بحران‌های ملی و اقتدار اقتصادی نیاز به سیاست خارجی قدرتمند، موفق و پویا و اعتمادسازی با جامعه جهانی دارد. این کشور نشان داد بنیان مناسبات بین‌المللی بر اقتدار اقتصادمحور، همراه با اعتمادسازی و صلح‌طلبی نهاده است. به‌علاوه این کشور بنیان اقتدار ملی را بر اقتدار اقتصادی گذاشت و اقتدار دفاعی و هسته‌ای صلح‌آمیز را در سایه اقتدار اقتصادی دنبال کرد. می‌توان از تجربه کشورها استفاده کرد.

یادداشت

چرا خیلی زود همدیگر را «حذف» می‌کنیم؟

حسن خسروی - مدرس دانشگاه:
تاب‌آوری (Resilience - Resistance) به‌مفهوم ساده عبارت است از قدرت صبر، تحمل، میزبان‌انعطاف‌پذیری و ظرفیت و جنبه‌های سازنده مواجهه با مضطرب، مشکلات و تهدیدها و اینکه چگونه در برخورد با آنها بازنده میدان نباشیم. امروزه یک اصطلاح

زیاد به‌کار برده می‌شود تحت عنوان بلاک کردن (Block). آنگذر ظرفیت و شکننده و بی‌حوصله شده‌ایم که به‌محض آنکه با کسی مشکل پیدا کرده یا هم‌رای و نظرمان باشد سریع او را «حذف» می‌کنیم. اما چرا؟ حذف و بلاک کردن دیگران در خیلی موارد بدین معنی است که ما من هنر برقراری ارتباط ندارم. من مهارت مردم‌داری و روابط عمومی ندارم. من نمی‌توانم نظرات مخالف دیگران را تحمل کنم. من حوصله گفت‌وگو و جروبحث و کشمکش ندارم. من دوست دارم همه تابع من باشند. من نظر دیگران برابرم مهم نیست و هر چه من می‌گویم بی‌کم و کاست درست است.

به‌نظر می‌رسد دو اشکال اساسی وجود دارد:

۱- ما آموزش و تربیت درست در زمینه استفاده از فضای مجازی و ابزارهای نوین ارتباطی نداشته‌ایم و سواد رسانه‌ای لازم و کافی نداریم. ۲- متولیان تعلیم و تربیت و آموزش و پرورش کشور، به‌ویژه پدر و مادرها (والدین) هم‌پای میزان فراگیری شدن فناوری و تغییرات مربوط به موبایل و اینترنت و ماهواره و رشد و توسعه پیدا نکرده‌اند.

به‌نظر می‌رسد «تربیت مجازی» یکی از حلقه‌های مفقوده فرهنگی-اجتماعی کشور ما در عصر حاضر است. تربیت مجازی یعنی از کان ذی‌مدخل مانند خانواده، مسجد، مدرسه، صداوسیما، دانشگاه، حوزه‌های علمیه، ارشاد و... هیچ‌کدام به‌طور منسجم و مستمر و هم‌راستا یا به‌پای فناوری پیش‌ترفتند و سیاست‌های سلیقه‌ای و لحظه‌ای و غلط فرهنگی و ارتباطی کشور باعث شده میزان صبر و حوصله و ظرفیت تحمل یکدیگر و در یک کلام تاب‌آوری عمومی بسیار

افت پیدا کند. اگر ما به‌جای سیاست نادرست فیلتر کردن و مسدود کردن و یا زارت فرستادن، سیاست تقویت کارکرد مساجد و هیات‌ها، تقویت کتابخانه‌ها و کتاب‌های درسی، تقویت آموزش‌های همگانی شهروندی، تقویت شفاف‌سازی امور و پاسخگویی را سرلوحه کارها قرار می‌دایم، امروز دچار ازهم‌گسیختگی ارتباطی نبودیم. گسستگی ارتباطی پدر و مادر با بچه‌ها، همکاران ادارات با یکدیگر، قهر و دوری همسایه‌ها از هم، اختلاف‌های ورز شکاران، هنرمندان و... همه و همه از این جمله‌اند. سرمایه اجتماعی با دور کردن مهم اعتماد و مشارکت، رابطه مستقیم با تاب‌آوری اجتماعی دارد و هر کدام که آسیب ببینند دیگری هم تحت تاثیر قرار خواهد گرفت. مردمی که به یک سیستم اعتماد نداشته باشند، قدرت و ظرفیت میزبان مقاومت‌شان در مواجهه با مشکلات و چالش‌ها و تهدیدات هم آسیب می‌بینند و این نکته بسیار مهمی است. امید است همه ما در حد و اندازه خود به‌گونه‌ای رفتار کنیم و آموزش ببینیم که سریع دست به «حذف» یکدیگر نزنیم. حذف سریع یکدیگر آسیب جدی به موضوع «صله رحم» زده و متأسفانه پیوندهای گرم خانوادگی و دوستی‌را از هم گسسته است.

جلوی هدررفت آب را بگیریم

آتش زیر خاکستر «جنگ آب»

خشکسالی در ایران ماهیتی انسان‌ساخت دارد و باید با حقیقت ماجرا کنار بیاییم و بدانیم خشکسالی انسان‌ساخت با اضافه کردن منابع، دست‌اندازی در طبیعت و انسانی‌تر کردن مسئله حل نخواهد شد. بسیاری از کارشناسان حوزه آب معتقدند کم‌آبی در خاورمیانه ۳ دلیل دارد؛ یکی به لحاظ جغرافیایی است که به‌طور طبیعی بیشتر مساحت خاورمیانه و شمال آفریقا در مدار خشک و نیمه‌خشک واقع شده‌اند، به همین دلیل به‌طور طبیعی بارش کم و دوره دمایی بالایی دارند. موضوع دیگر تغییرات اقلیمی در حال وقوع است که مدتی بعد نمود واقعی آن مشخص خواهد شد. گرچه خشکسالی خاورمیانه چندان ناشی از تغییرات اقلیمی نیست اما تغییرات اقلیمی را نیز باید در این مسئله در نظر داشت؛ به‌ویژه اینکه در آینده مسئله بفرنجی در خاورمیانه و شمال آفریقا خواهد بود. مسئله سوم مدیریت ناجا است که بیش از هر عاملی در مسئله بحران آب ایران دخیل است.

هدررفت آب در ایران و جهان

علی‌اکبر غزلی - مدیرکل دفتر مدیریت مصرف شرکت مهندسی آب و فاضلاب
محدودیت منابع آبی کشور واقعیتی است که چاره‌ای جز هماهنگی و برنامه‌ریزی در راستای استفاده بهینه از این منابع وجود ندارد. امروزه نه‌تنها فعالیت در حوزه مدیریت عرضه آب، بدون توجه به مدیریت تقاضا مفهومی نداشته و نتایج مورد انتظار را در پی نخواهد داشت، بلکه در مدیریت منابع آب باید بیشتر به مدیریت تقاضا و مدیریت عرضه توجه کرد. ضرورت این تغییر نگرش از مدیریت تامین به مدیریت تقاضا با توجه به تغییرات اقلیمی و خشکسالی‌های پی در پی بیش از پیش در کشور احساس می‌شود. شاخص میزان آب بدون درآمد و هدررفت که مهم‌ترین شاخص بهره‌وری شرکت‌های آب و فاضلاب است، یک ابزار کارآمد در برنامه‌ریزی انجام فعالیت‌ها برای مدیریت تقاضا، کارآیی خود را به اثبات رسانده است.

برای ورود به موضوع شاخص آب بدون درآمد تعریف چند اصطلاح فنی در این زمینه ضروری است. در شرکت‌های آب و فاضلاب برای هدررفت در شبکه ۳ اصطلاح وجود دارد. آب بدون درآمد به قسمتی از آب تولیدی یا ورودی به شبکه گفته می‌شود که درآمدی را برای شرکت‌ها ایجاد نمی‌کند؛ بنابراین بخشی از آب بدون درآمد می‌تواند مصارف مجاز را نیز شامل شود؛ به عنوان نمونه، آبی که در تصفیه‌خانه به‌منظور تصفیه آب مصرف می‌شود و همچنین مصارف رایگان جزو آب‌های بدون درآمد به‌شمار می‌روند. آب بدون درآمد شامل ۳ بخش است: اول مصارف مجاز بدون درآمد که به‌معنای مصارفی است که مجاز است اما درآمدی برای شرکت‌ها ندارد. مورد دیگر هدررفت ظاهری است که در واقع به بخشی از آب بدون درآمد اطلاق می‌شود که به‌هونوعی مصرف می‌شود، اما درآمدی برای شرکت‌ها ندارد. این بخش شامل مصارف غیرمجاز و عمدتاً خطای اندازه‌گیری در کنتورها یا خطاهای انسانی است. توجه به این نکته ضروری است که هر چند این بخش درآمدی برای شرکت‌ها ندارد، اما عملاً مصرف می‌شود و مورد آخر هم هدررفت واقعی است.

این بخش، بخشی از آب است که واقعا هدر می‌رود و مصرفی صورت نمی‌گیرد و از شبکه به صورت‌های نشت و شکستگی‌ها خارج می‌شود؛ بنابراین در ارائه آمار در بحث هدررفت آب در شبکه‌ها توجه به تعاریف فوق ضروری است.

باتوجه به آمار مقدار آب بدون درآمد و هدررفت در کشور روند نزولی دارد و به ۱۳ درصد مقدار تولید آب در بخش هدررفت واقعی رسیده است. این مقدار در مقایسه با آمارهای اعلامی بانک جهانی برای کشورهای در حال توسعه (۱۶ درصد) رقم مناسب‌تری است اما با کشورهای توسعه‌یافته (۹ درصد) کماکان فاصله دارد. همچنین براساس آمارهای منتشرشده هدررفت آب در شبکه‌های توزیع شهرهای کشور در مقایسه با کشورهای منطقه از وضعیت مطلوب‌تری برخوردار است. بر این اساس در شاخص هدررفت واقعی آب در کشور در مقایسه با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا، آسیای میانه، جنوب آسیا و آمریکای لاتین وضعیت بهتری داریم و کشورهای اروپایی، شرق آسیا، استرالیا و روسیه وضعیت بهتری نسبت به ایران دارند.

سخن پایانی...

به‌صورت انقلابی تغییر نکنند، گردهن‌های محیط‌زیستی بسیار ناگواری پیش رو خواهیم داشت.

علی نافیسی - دانشیار دانشگاه کنکوردیای کانادا
اگر بخواهیم خشکسالی را در قرن بیست‌ویکم بررسی کنیم حتما باید مولفه انسانی را در نظر بگیریم؛ یعنی اگر فعالیت انسانی را از حوضه آیدریز کنار بگذاریم به احتیاط قریب به یقین منطقه خاورمیانه دیگر دچار خشکسالی نخواهد بود. خشکسالی این منطقه در بسیاری از موارد به‌خاطر استفاده انسانی از آب است که از آن به‌عنوان سرمایه برای کسب درآمد و انجام فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی استفاده می‌شود. در نتیجه اگر فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی را در مطالعه خشکسالی در نظر بگیریم، درک دقیقی از خشکسالی نخواهیم داشت. برای رفع این مشکل باید روی کنترل و ساماندهی مصارف تمرکز کنیم. بازدهی سیستم انتقال آب در کشور ما وضعیت مناسبی ندارد. اکنون در شهر تهران صحبت از ۴۰ تا ۵۰ درصد هدررفت آب است و این رقم در قرن بیست‌ویکم برای کشوری که پیشینه تاریخی و فرهنگی داشته و مدعی توسعه فناوری حوزه آب است، جای شگفتی دارد. از طرف دیگر برای توسعه حوزه کشاورزی و صنعتی، منابع آب را با حفر چاه‌های عمیق، سدسازی روی رودها، احداث آب‌سیرین کن‌ها یا انتقال آب بین حوضه‌های فراهم کردیم و اکنون در کشور ما نه‌تنها مسئله حل نشده، بلکه به‌خاطر توسعه منابع، مصارف راهم توسعه دادیم و امروز که در شرایط تغییر اقلیم و در دوره خشکسالی قرار گرفته‌ایم، با این وضعیت آشفته مواجهیم.

راهکار عبور از بحران آب

مسئله مهم برای عبور از شرایط کنونی، ساماندهی مصرف است که این مهم حاصل نمی‌شود، مگر با دولت-ملت؛ به‌این معنا که دولت می‌تواند در حوزه آب سرمایه‌گذاری و نظارت کند اما اجراکننده سیاست‌ها نباشد. مصرف‌کنندگان باید به سیاست‌گذاری‌ها اعتماد کنند و آنها را بکار ببندند؛ به‌عبارت دیگر برای ساماندهی مصرف به اعتماد بین سیاست‌گذاران و مصرف‌کنندگان آبی نیاز است. مردم باید بدانند اگر گفته می‌شود مصرف را کم کنید این شرایط برای همه اعمال می‌شود. در واقع ساماندهی مصرف همان اعتمادسازی و بکارگیری مردم و مصرف‌کنندگان آب در تصمیم‌گیری‌ها و همچنین رعایت عدالت در تقسیم ضررهای خشکسالی است که کشورهای موفق در عبور از خشکسالی به‌کار بسته‌اند.

خط نملکی شدن خاک

علاوه بر موارد یادشده متأسفانه منابع آب زیرزمینی کشور هم دچار تنش شدید است و از بحران آبی گذر کرده و به یک بحران عمیق محیط‌زیستی تبدیل شده، زیرا دیگر مسئله کمبود آب نیست. امروز موضوع نشست زمین، نملکی شدن خاک و از بین رفتن زیست‌بوم است. این مسائل نشان می‌دهد استفاده از آب‌های زیرزمینی نمی‌تواند یک راه‌حل پایدار برای حل مسئله کم‌آبی کشور باشد و لاجرم مسئولان در می‌یابند که باید در مسیر ساماندهی مصرف حرکت کنند. استفاده از آب‌های زیرزمینی، شسیرین کردن آب دریا یا اضافه کردن منابع جدید به روشنی راه‌حل پایدار برای عبور از بحران آب نیست؛ بنابراین باید هر چه سریع‌تر از دانش ساماندهی مصرف بهره‌بریم و به‌سمت گفتمان اعتمادسازی بین مصرف‌کنندگان آب رفته و تطبیق‌پذیری بیشتری با شرایط موجود داشته باشیم.

آیا بر سر آب جنگ می‌شود؟

در حال حاضر شرایط به‌گونه‌ای نیست که جنگ آب فکر کنیم اما آتش زیر خاکستری هم وجود دارد؛ بنابراین دور از انتظار نیست که در دهه‌های پیش رو به‌خاطر اضافه شدن جمعیت و تسری بیشتر اثرات تغییر اقلیم به منابع و محیط زیست، به‌ویژه در خاورمیانه و کشورهای که نزدیک خط استوا در نیم کره شمالی و جنوبی قرار گرفته‌اند، تنش داشته باشیم؛ به‌ویژه مناطقی مثل خاورمیانه و شمال آفریقا که به‌طور ژئوپلیتیکی دچار تنش هستند. متأسفانه مدیریت ناکارآمد محیط زیستی را در کل خاورمیانه شاهدیم که اگر با تغییرات اقلیمی، افزایش جمعیت و مصارف آب و تنش‌های آینده ژئوپلیتیکی هم همراه شود اگر نه جنگ تمام‌عیار، درگیری منطقه‌ای دور از ذهن نیست. به‌علاوه اثرات پراگماتیک سیاست‌گذاری‌های اضافه کردن منابع را در کشور دیدیم. ما تغییرات شگرف زمینی و محیط‌زیستی در کشور به‌وجود آوردیم، زیرا منابع آبی جدید ایجاد کردیم و به این ترتیب نه‌تنها بحران آب را رفع نکردیم، بلکه ایجاد نادرستی به‌مسئله دادیم. در حالی که اگر به‌جای این هزینه‌های سرشار با هزینه‌های به‌مراتب پایین‌تر الگوی مصرف را برای اعتمادسازی و فرهنگ‌سازی در مردم ساماندهی می‌کردیم، قطعاً چنین مشکلاتی نداشتیم.

بکارگیری سه‌گانه مصرف، اعتمادسازی بین سیاست‌گذاران و مصرف‌کنندگان آب و تلاش برای حل عادلانه تنش آبی راه‌حل